

**Christen
Unie**
Bestuurdersvereniging

GELOOF IN

DE SAMENLEVING

BESTUURDERSVERENIGING

JAARPLAN 2024

Inhoud

Woord vooraf	3
Missie en visie Bestuurdersvereniging	4
Het bestuur	5
Bestuursleden	6
Medewerkers Bestuurdersvereniging	9
Onze doelen: verbinden, versterken en inspireren	10
Verbinden	11
Versterken	14
Inspireren	17
Praktische dienstverlening	19
Bijlage 1: Jaarkalender bijeenkomsten	21
Bijlage 2: Rooster van aftreden Bestuur	22
Bijlage 3: Cursusaanbod Opleidingscentrum 2024	23

Woord vooraf

Beste ChristenUnie-vrienden,

Voor jullie ligt het jaarplan voor 2024 van onze Bestuurdersvereniging. Het is een plan geworden vol met ons ChristenUnie-DNA. DNA staat voor Doe Niets Alleen. We zijn echt een partij van mensen die het samen willen doen, samen werken voor elkaar. Ook zijn we een partij die weet dat we afhankelijk zijn van onze God en van Zijn zegenende nabijheid. Zo willen we ook als BV in 2024 aan de slag. Met en voor jullie allemaal.

Als bestuursleden uit (bijna) alle provincies zijn we jullie vooruitgeschoven posten in heel het land. We hopen jullie ook komend jaar weer lokaal, regionaal en landelijk te ontmoeten, bijvoorbeeld bij de Bestuurdersdag op 13 april. Op pagina zes tot en met acht vinden jullie de bestuursleden en de provincie die zij vertegenwoordigen. Heb je vragen of ideeën? Dan kun je altijd bij ons terecht. Het is altijd goed om te weten dat Team BV ook voor jullie klaar staat met raad en daad. De afgelopen tijd waren er best wat veranderingen, maar schroom niet om te bellen of te mailen met onze mensen.

We willen verbinden, versterken en inspireren, niet alleen in onze eigen bubbel, maar verbinden tot in de haarvaten van onze samenleving. Niet zomaar, maar omdat we een hoopvolle boodschap hebben die gehoord mag worden.

Tot ziens bij een van onze bijeenkomsten en alvast een heel goed en gezegend 2024,

Bert Tijhof
Voorzitter Bestuurdersvereniging

Missie en visie Bestuurdersvereniging

De Bestuurdersvereniging is *het* netwerk voor en van alle ChristenUnie-politici. Het is binnen de ChristenUnie de plek voor verbinding en verdieping. Waar we ook geroepen zijn voor ons politieke of bestuurlijke werk, we weten ons verbonden met elkaar. Verbonden door de naam van de partij, maar ten diepste door ons geloof in God en de wens om Hem te dienen in de politiek. Dit is in de Grondslag en Beginselverklaring vastgelegd.

Die verbondenheid betekent ook dat je er als politicus van de ChristenUnie niet alleen voor staat. We hebben een gedeelde missie en daarin wil de Bestuurdersvereniging allereerst haar leden maar ook degenen die zich voorbereiden op een rol in de politiek, ondersteunen.

Als vereniging helpen we elkaar door te delen, verdieping te zoeken, te netwerken en te adviseren. Zo is iedereen nog beter in staat op zijn of haar plek in de politiek het verhaal van de ChristenUnie uit te dragen en het verschil te maken in de samenleving.

We brengen de politieke ambtsdragers van de ChristenUnie met elkaar in contact. Wij zorgen dat kennis snel en adequaat wordt gedeeld. Wij versterken, inspireren en bemoedigen hen om impact te hebben op besluitvorming en veranderingen in de samenleving, in lijn met de grondslag van de ChristenUnie.

Het bestuur

Het bestuur van de Bestuurdersvereniging is verantwoordelijk voor de doelen van de vereniging, zoals deze zijn beschreven in de statuten, in het huishoudelijk reglement en in dit jaarplan voor 2024. Het bestuur versterkt de onderlinge contacten tussen ChristenUnie-bestuurders en faciliteert de leden met kennis en kunde.

Ambassadeur van ChristenUnie-bestuurders en -politici.

Het bestuur van de Bestuurdersvereniging treedt op als ambassadeur van alle mensen die uit naam van de ChristenUnie een politieke of bestuurlijke functie bekleden. Door vanuit elke provincie een afvaardiging in het bestuur te hebben, worden signalen uit het hele land opgevangen en doorgegeven. Zo worden zaken onder de aandacht gebracht van het Landelijk Bestuur of door het team van de Bestuurdersvereniging opgepakt in de vorm van handreikingen, adviezen, thema- of discussiebijeenkomsten.

Belangenbehartiger bij het Landelijk Bestuur en Tweede Kamerfractie

Het bestuur van de Bestuurdersvereniging is de belangenbehartiger van alle mensen die uit naam van de ChristenUnie een politieke of bestuurlijke functie bekleden. Deze belangen worden door de voorzitter van de Bestuurdersvereniging bij de vergaderingen van het Landelijk Bestuur en de Tweede Kamerfractie onder de aandacht gebracht. Het bestuur streeft hierbij nadrukkelijk naar continue afstemming tussen alle bestuursniveaus waar de ChristenUnie vertegenwoordigd is.

Samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut (WI)

De Bestuurdersvereniging werkt nauw samen met het WI van de ChristenUnie. Leden van de Bestuurdersvereniging ontvangen het blad 'Groen' dat als coproductie tussen het WI en de Bestuurdersvereniging tot stand komt. Het bestuur van de Bestuurdersvereniging vergadert minimaal één keer per jaar met het WI over de onderlinge samenwerking. Daarnaast vaardigt het bestuur van de Bestuurdersvereniging één van haar leden af als adviserend lid in het curatorium van het WI. Deze functie wordt vervuld door Michel Klein.

Vertegenwoordiging buiten de partij

Het bestuur heeft ook een rol buiten de partij. Zo is er contact met Bestuurdersverenigingen van anderen partijen en zorgt ze voor vertegenwoordiging van de vereniging in contacten met de VNG en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Bestuursleden

Bert Tijhof

Overijssel – voorzitter - wethouder Rijssen-Holten

Email: b.tijhof@rijssen-holten.nl

Tel. nummer: 06-12944342

Arina Havinga

Groningen - lid - raadslid Westerkwartier

Email: ah@planet.nl

Tel. nummer: 06-51526891

Egbert Berenst

Fryslân - penningmeester - Algemeen Bestuur Waterschap

Email: egbertberenst@hetnet.nl

Tel. nummer: 06-20811789

Gerard Mostert

Zuid-Holland – contactpersoon opleidingen - wethouder Katwijk

Email: gerardmostert@hotmail.com

Tel. nummer: 06-12622069

Gilco Grandia

Gelderland - lid - raadslid Zaltbommel

Email: ggrandia@cs.com

Tel. nummer: 06-51245415

Harold Hofstra

Flevoland – vicevoorzitter - gedeputeerde Flevoland

Email: Harold.Hofstra@flevoland.nl

Tel. nummer: 06-11489679

Wouter Bondt

Noord-Brabant - lid – raadslid Best

Email: wbondt@gmail.com

Tel. nummer: 06-20442941

Michel Klein

Noord-Holland – adviseur curatorium WI – Statenlid Noord-Holland

Email: michel.klein@gmail.com

Tel. nummer: 06-43524469

Sanny Brunekreeft

Utrecht - lid – raadslid Veenendaal

Email: sanny.brunekreeft@veenendaal.nl

Tel. nummer: 06-51414844

Alwina van der Mark-Leijssenaar

Drenthe - lid - raadslid Assen

Email: alwinavandermark@gmail.com

Tel. Nummer: 06-20444205

Medewerkers Bestuurdersvereniging

Nienke van de Pol-Vernhout

Nienke Vernhout is 28 uur per week werkzaam als coördinator van de Bestuurdersvereniging. Zij geeft samen met het bestuur leiding aan de Bestuurdersvereniging. Daarnaast is zij het eerste aanspreekpunt binnen de organisatie, ambtelijk secretaris van het bestuur van de Bestuurdersvereniging en verantwoordelijk voor de advisering en ondersteuning van de BV-leden.

E-mail: nienkevernhout@christenunie.nl

Emke Bijlsma

Emke werkt 28 uur als adviseur en richt zich op de onderlinge samenwerking en verbinding van ChristenUnie-politici op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Hiervoor organiseert zij o.a. netwerk- en themabijeenkomsten en zoekt naar nieuwe mogelijkheden om de (online) netwerken te versterken en uit te breiden.

Email: emkebijlsma@christenunie.nl

Pauline Vonkeman

Pauline is werkzaam als medewerker van de Bestuurdersvereniging (8 uur per week). Ze organiseert o.a. bijeenkomsten voor de leden van de Bestuurdersvereniging in wisselende samenstelling, stelt de maandelijkse BV-nieuwsbrief samen en zorgt dat alles administratief soepel loopt.

E-mail: paulinevonkeman@christenunie.nl

Rieke Elsenbroek

Rieke is coördinator Opleiding bij de ChristenUnie (12,8 uur per week voor de Bestuurdersvereniging). Ze is verantwoordelijk voor het cursusaanbod binnen de partij, gericht op zowel politici als bestuursleden en leden. Ze adviseert over ontwikkeling aan politici en fracties.

E-mail: riekeelsenbroek@christenunie.nl

Ron de Rover

Ron is werkzaam als talentmanager en opleidingsontwikkelaar bij de ChristenUnie. Hij is verantwoordelijk voor het in beeld krijgen van al het relevante talent in de partij in het algemeen en het begeleiden van specifiek talent met hoog potentieel en ambitie in het bijzonder. Voor de Bestuurdersvereniging houdt dit de coördinatie van de wethouders- en burgemeesterspool in.

E-mail: ronderover@christenunie.nl

De coördinator en adviseurs van de Bestuurdersvereniging zijn te bereiken via: T | 033-4226969
E | bestuurdersvereniging@christenunie.nl

Onze doelen: verbinden, versterken en inspireren

Vanuit onze missie en visie zien wij drie hoofddoelen: *verbinden*, *versterken* en *inspireren*. Deze hoofddoelen kleuren de inzet van de Bestuurdersvereniging in 2024.

Verbinden

De Bestuurdersvereniging heeft als doel om haar leden met elkaar in contact te brengen. Dit doen wij om elkaar te steunen en te bemoedigen en samen invulling te geven aan onze missie als ChristenUnie-bestuurders, allen samen en ieder op zijn eigen plek.

Versterken

ChristenUnie-politici kunnen gebruik maken van de kennis en ervaring die is opgebouwd binnen de partij. Op die manier sta je er niet alleen voor. Met trainingen en opleidingen versterken we gedachtegoed en vaardigheden die belangrijk zijn bij de uitvoering van het politieke werk. We bieden een gereedschapskist vol mogelijkheden aan om bestuurders te ondersteunen in hun werk.

Inspireren

De Bestuurdersvereniging wil haar leden inspireren door het aanreiken van tips en ideeën die binnen de ChristenUnie ontstaan. We laten ons voeden door wat er in de samenleving speelt en hoe beleid uitwerkt in de praktijk. We hebben nauw contact met alle lagen van de partij en fungeren als een schakel tussen de politiek in het land en 'Den Haag'. Voor inhoudelijke kennis en afstemming zorgen we, met ons partijfundament als vertrekpunt, met de Tweede Kamerfractie, het Wetenschappelijk Instituut en de partijnetwerken voor verdieping en proactieve beleidskeuzes voor onze leden in het land.

De coördinator en adviseurs Bestuurdersvereniging werken in de praktijk nauw samen met de afdelingsadviseurs, de coördinator Opleiding en de coördinator Talent. Voor deze samenwerking gebruiken we het onderstaande bouwstenenmodel. Dit model vat goed samen hoe belangrijk het is om binnen de partij elkaar te vinden en te versterken.

Verbinden

De Bestuurdersvereniging heeft als doel om haar leden met elkaar in contact te brengen. Dit doen wij om elkaar te steunen en te bemoedigen en samen invulling te geven aan onze missie als ChristenUnie-bestuurders, allen samen en ieder op zijn eigen plek.

Wij verbinden onze bestuurders in 2024 door:

- Bijeenkomsten te organiseren waar bestuurders elkaar ontmoeten
  - o Bestuurdersdag
  - o Themabijeenkomsten
  - o Netwerkbijeenkomsten
- Een digitaal platform te bieden voor discussie over actuele thema's en het delen van tips en ideeën
  - o Intranet/community
  - o ChristenUnie app
  - o Nieuwsbrief
- Verbinden talenten aan vacatures
  - o Wethouderspool
  - o Burgemeesterskandidaten

Onze doelen voor 2024 zijn:

Bestuurdersdag

In het voorjaar van 2024 willen we weer een Bestuurdersdag organiseren. Tijdens die dag houden we ook onze voorjaarsledenvergadering. Tijdens deze Bestuurdersdag willen we met elkaar doorspreken over een actueel thema dat relevant is voor alle bestuurslagen. In de organisatie van de Bestuurdersdag zoeken we de samenwerking op met het Wetenschappelijk Instituut, de partijnetwerken en de Tweede Kamerfractie. De Bestuurdersdag is ook een belangrijk moment voor onze leden om met elkaar te kunnen netwerken en verbindingen met elkaar te leggen.

Themabijeenkomsten

De Bestuurdersvereniging organiseert in 2024 rond belangrijke actuele, maatschappelijke en politieke ontwikkelingen, bijeenkomsten. Hierbij verbinden we mensen en kennis binnen de partij. Zo mogelijk is er een Tweede Kamerlid en/of beleidsmedewerker en/of iemand van het Wetenschappelijk Instituut bij aanwezig. Deze bijeenkomsten vinden afwisselend fysiek en digitaal plaats.

Aankomend jaar willen we uit eigen initiatief, maar ook op basis van initiatief uit leden themabijeenkomsten organiseren. In samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut komen er themabijeenkomsten over studies die zij publiceren of gepubliceerd hebben. Dan gaat het om onderwerpen als ruimtelijke solidariteit, zorg en de democratie. In samenwerking met de partijnetwerken zullen we ook bijeenkomsten blijven organiseren waarvoor leden van de Bestuurdersvereniging worden uitgenodigd. We streven naar het organiseren van tien themabijeenkomsten, die kunnen zowel fysiek als digitaal plaatsvinden.

Netwerkbijeenkomsten

De Bestuurdersvereniging organiseert netwerkbijeenkomsten in een specifieke regio of voor mensen met een specifiek ambt. De bijeenkomsten hebben als hoofddoel om het netwerk te versterken en dienen voor het delen van kennis en ervaring. De insteek is om de netwerkbijeenkomsten steeds meer op initiatief van de leden zelf te organiseren. In de praktijk blijkt dat bijeenkomsten op eigen initiatief een betere opkomst hebben dan wanneer ze vanuit de Bestuurdersvereniging geïnitieerd worden. Uiteraard staat de Bestuurdersvereniging klaar voor secretariële ondersteuning, bijvoorbeeld voor het versturen van uitnodigingen zodat de juiste mensen naar de bijeenkomst kunnen komen. De omslag naar steeds meer netwerkbijeenkomsten op eigen initiatief vraagt extra inzet vanuit de Bestuurdersvereniging in het ondersteunen van de initiatiefnemers die dit nog niet eerder hebben gedaan. Dit willen we doen door initiatiefnemers actief te benaderen en onze ondersteuning aan te bieden.

Intranet/Christenunie-app

Het intranet en de ChristenUnie-app zijn prachtige platformen voor leden van de Bestuurdersvereniging om aan elkaar vragen te stellen, visies te delen en goede ideeën uit te wisselen. Om ervoor te zorgen dat meer leden gebruik maken van de digitale informatiekanaalen is het nodig om deze continu onder de aandacht te brengen. Daarnaast is het ook nodig om de informatiekanaalen verder te ontwikkelen en verbeteren. Het is onze ambitie om het makkelijker te maken dat de leden van de Bestuurdersvereniging elkaar kunnen inspireren met politieke initiatieven en over en weer vragen kunnen beantwoorden. Daarbij nemen we ook de wens mee om adviezen en handreikingen makkelijker terug te kunnen vinden op thema. In samenwerking met het partijbureau zal gekeken worden welke elementen van de digitale infrastructuur verbeterd kunnen worden. Hierbij zijn een smoelenboek, een motiebank en gemakkelijk subgroepen maken voor discussies drie wensen vanuit de Bestuurdersvereniging.

Nieuwsbrief

Aan het einde van elke maand stuurt de Bestuurdersvereniging een nieuwsbrief naar alle leden. De nieuwsbrief heeft als doel om te inspireren en te informeren. In de nieuwsbrief worden adviezen en vragen uit de community gedeeld, worden bijeenkomsten aangekondigd en wordt de verbinding tussen bestuurders gelegd.

Wethouderspool

Als fracties van de ChristenUnie wel kunnen toetreden tot een college, maar geen (goede) kandidaat wethouder in de gelederen hebben, kunnen zij verlegen zijn om een wethouder. In dat geval kunnen zij een beroep doen op de Bestuurdersvereniging. Door middel van de wethouderspool voorziet de Bestuurdersvereniging in een lijst met gekwalificeerde potentiële wethouders, welke kunnen worden aangedragen bij een fractie.

Door middel van gesprekken beoordeelt de pool-coördinator, in samenwerking met de wethouderspoolcommissie, of kandidaten voor de wethouderspool voldoen aan het algemene profiel van de ChristenUnie-wethouder en daarmee als wethouder zouden kunnen functioneren. Als een kandidaat aan het profiel voldoet, kan hij/zij worden opgenomen in de wethouderspool.

Verder adviseert de wethouderspoolcommissie in welk soort gemeente de kandidaten de functie zou kunnen vervullen en tenslotte geeft de coördinator advies op het gebied van coaching of training in het geval ontwikkeling nuttig of noodzakelijk is.

In 2024 inventariseert de coördinator talent of de wethouderspool op de huidige manier nog effectief functioneert en hoe de aansluiting bij de Permanente Talentencommissie versterkt kan worden. Als voorbeeld; na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 waren ca. 70 kandidaat wethouders opgenomen in de wethouderspool. Bij de formatie van alle colleges is in 5 gevallen een wethouder uit de pool voorgesteld en benoemd.

Burgemeesterskandidaten

Burgemeesters die lid zijn van de ChristenUnie kunnen de partij ondersteunen met hun kennis. Kennis over openbare orde en veiligheid, maar ook over politieke (raads)processen. Het afgelopen jaar hebben we een mooie groei gezien in het aantal burgemeesters van de ChristenUnie. Het totaal staat nu op elf. De ambitie is om dit aantal verder te laten stijgen, waarbij bijzondere aandacht gegeven wordt aan vrouwelijke kandidaten en kandidaten uit het veelkleurig netwerk. We willen ook het aantal burgemeesterskandidaten vergroten dat aan de Bestuurdersvereniging laat weten dat ze solliciteren, zodat wij goede begeleiding kunnen bieden in het proces.

De Bestuurdersvereniging ondersteunt de huidige burgemeesters en wil potentiële burgemeesterskandidaten selecteren, trainen, ondersteunen en begeleiden bij hun (sollicitatie)proces. Vanwege het grote netwerk van de Bestuurdersvereniging weten wij vaak wie interesse heeft in het ambt en zijn we goed op de hoogte van alle ontwikkelingen (vacatures) bij de (decentrale) overheid, waardoor wij daar snel op kunnen inspelen.

In het eerste kwartaal van 2024 willen we een eerste burgemeestersklas starten met kandidaten die ambitie hebben om op redelijk korte termijn te gaan solliciteren voor een burgemeesterspost. Het traject bestaat uit 4 bijeenkomsten, waarin aspecten als het ideaalprofiel, de sollicitatiebrief en CV, het thema openbare orde en veiligheid en de gesprekken met CdK en vertrouwenscommissie behandeld worden. De burgemeestersklas heeft minimaal twaalf en maximaal vijftien deelnemers.

Versterken

ChristenUnie-politici kunnen gebruik maken van de kennis en ervaring die is opgebouwd binnen de partij. Op die manier sta je er niet alleen voor. Met trainingen en opleidingen versterken we gedachtegoed en vaardigheden die belangrijk zijn bij de uitvoering van het politieke werk. We bieden een gereedschapskist vol mogelijkheden aan om bestuurders te ondersteunen in hun werk.

Wij versterken onze bestuurders in 2024 door:

- Individuele adviesgesprekken (telefonisch, email)
- Kennisplatform
  - o Intranet/app
  - o GROEN
  - o Nieuwsbrief
- Opleidingen
  - o Cursussen over het toepassen van het gedachtegoed van de ChristenUnie in de politieke praktijk
  - o Trainingen op het gebied van (politieke) vaardigheden
  - o Maatwerktrainingen voor fracties of fracties i.c.m. besturen op aanvraag
  - o Cursussen gericht op de versterking van de relatie tussen fractie en bestuur
- Adviezen
  - o Handreikingen
  - o Adviezen
  - o Permanente campagne
- Bijeenkomsten
  - o Bestuurdersdag
- Talentmanagement
  - o Permanente Talentencommissie

Onze doelen voor 2024 zijn:

Individuele adviesgesprekken (telefonisch, e-mail)

Het voeren van adviesgesprekken over politiek-inhoudelijke en strategische vragen is een dagelijkse taak van de adviseurs van de Bestuurdersvereniging. De leden kunnen ook bij de adviseurs terecht voor advisering en/of begeleiding rond het functioneren (persoonlijk of als fractie) en in conflictsituaties. De Bestuurdersvereniging wil ook oog hebben voor het persoonlijk functioneren van de leden. Denk aan het combineren van werk, thuissituatie en raadswerk, het omgaan met werkdruk etc.

Intranet/app

Zie het kopje hierboven op pagina twaalf.

Groen

Groen is het studie- en opinieblad van de ChristenUnie en wordt uitgegeven door het Wetenschappelijk Instituut en de Bestuurdersvereniging. Nienke Vernhout maakt namens de Bestuurdersvereniging deel uit van de redactie van *Groen*. Het is belangrijk dat thema's, artikelen en

auteurs aansluiten bij de behoefte van de leden van de Bestuurdersvereniging. Voor de komende uitgaven van de Groen wordt dan ook gebruik gemaakt van de input die is gegeven in de behoeftepeiling van de Bestuurdersvereniging in 2023. Groen moet bijdragen aan verdieping en kennis die de leden van de Bestuurdersvereniging nodig hebben voor hun politieke werk. Leden van de Bestuurdersvereniging kunnen de redactie van Groen altijd benaderen als zij een idee hebben voor een artikel in Groen via nienkevernhout@christenunie.nl.

Nieuwsbrief

Zie het kopje hierboven op pagina twaalf.

Opleidingen

In 2023 heeft het Opleidingscentrum een behoeftepeiling gedaan onder raads- en Statenleden en steunfractieleden. Er bleek met name behoefte aan ontwikkeling op het gebied van politieke strategie, profilering en zichtbaarheid. Dit gold zowel voor politici in de eerste periode als degenen in hun tweede of derde periode. Dit en andere uitkomsten van het onderzoek worden in 2024 vertaald in het cursusaanbod. Daarnaast wordt er een Leiderschapsconferentie op regionaal niveau aangeboden, eerst voor fractievoorzitters PS en later voor fractievoorzitters WS.

Vanwege het belang om lokaal tijdig potentiële kandidaten voor GR2026 in beeld te krijgen brengen we in 2024 het Proeflokaal onder de aandacht van lokale besturen en fracties. In het Proeflokaal maken deelnemers kennis met het raadswerk en de ChristenUniefractie en verkennen ze of de rol van raadslid bij hen als persoon past. Het Proeflokaal wordt lokaal georganiseerd, het Opleidingscentrum faciliteert met het materiaal.

In bijlage 3 is het Opleidingsaanbod voor 2024 te zien, voor zover bekend. Omdat we in seizoenen werken is het aanbod voor de tweede helft van 2024 nog minder concreet.

Handreikingen en adviezen

In het schrijven van handreikingen werken we nauw samen met het Wetenschappelijk Instituut en de themanetwerken van de ChristenUnie. Het doel is om zoveel als mogelijk bestaande studies en visiestukken die door de netwerken en het Wetenschappelijk Instituut zijn geschreven, te vertalen naar politiek toepasbare adviezen/handreikingen. De adviezen vanuit de Bestuurdersvereniging worden zowel gevraagd als ongevraagd gemaakt, met als doel om proactief en agendasettend te zijn. Hiervoor zoeken we ook de samenwerking op met organisaties buiten de ChristenUnie. Uit de behoeftepeiling blijkt dat de leden voornamelijk behoefte hebben aan adviezen die inspireren en actueel zijn. De focus zal daarop liggen in 2024.

Permanente campagne

In 2024 vallen de Europese verkiezingen, verder zijn er geen verkiezingen. Voor veel fracties is het dus wat betreft campagne voeren een rustig jaar. Een goed moment om juist aan de slag te gaan met de permanente campagne. Een belangrijk onderdeel van het politieke werk is om te communiceren wat je doet, de achterban op te zoeken en verbindingen te leggen met organisaties met verwante doelen. De Bestuurdersvereniging schrijft in 2024 adviezen hoe de leden actief aan de slag kunnen gaan met hun zichtbaarheid en acties kunnen organiseren. In samenwerking met de lokale afdelingsadviseurs en de afdeling communicatie van het partijbureau zal verdere ondersteuning voor fracties en afdelingen vorm worden gegeven.

Bestuurdersdag

Zie het kopje hierboven op pagina elf.

Permanente Talentencommissie

Het in beeld krijgen, hebben en houden van de talenten in de partij was te veel afhankelijk van persoonlijke netwerken en op dat moment actieve functionarissen. Daarom is in 2023 een permanente talentencommissie in het leven geroepen, waarin scoutingwerk plaatsvindt en waaraan ontdekt talent wordt overgedragen voor verdere begeleiding. Aangezien in de partijstructuur is opgenomen dat iedere afdeling idealiter een talentmanager heeft aangesteld, zal een regionaal lid van de permanente talentencommissie contact onderhouden met de talentmanagers in zijn/haar aandachtsgebied.

De samenstelling van de permanente commissie is gekozen om een zo groot mogelijk deel van de doelgroepen af te dekken én in contact te staan met de lokale talentmanagers. Regelmatig sluit ook de driehoek van partijvoorzitter, -directeur en -leider bij de commissie aan.

Deze commissie komt twee à drie maal per jaar samen om ontwikkelingen en doelen te bespreken.

Regionale leden houden contact met de lokale talentmanagers, helpen hen (evt. samen met de talentmanager) om hun taak zo effectief mogelijk te vervullen en onderhouden ook hun eigen netwerk in de regio. De permanente commissie zal prioriteiten stellen en definiëren welke inzet gepleegd wordt op welke talenten. De permanente talentencommissie zal vindbaar worden op de website van de ChristenUnie.

Inspireren

De Bestuurdersvereniging wil haar leden inspireren door het aanreiken van tips en ideeën die binnen de ChristenUnie ontstaan. We laten ons voeden door wat er in de samenleving speelt en hoe beleid uitwerkt in de praktijk. We hebben nauw contact met alle lagen van de partij en fungeren als een schakel tussen de politiek in het land en 'Den Haag'. Voor inhoudelijke kennis en afstemming zorgen we, met ons partijfundament als vertrekpunt, met de Tweede Kamerfractie, het Wetenschappelijk Instituut en de partijnetwerken voor verdieping en proactieve beleidskeuzes voor onze leden in het land.

Wij inspireren onze bestuurders in 2024 door:

- Algemene advisering
  - o Thematische handreikingen
  - o Delen van tips en ideeën
  - o Themabijeenkomsten
- Samenwerking met de Tweede Kamerfractie
- Samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut
- Samenwerking met de Partijnetwerken

Onze doelen voor 2024 zijn:

Handreikingen en adviezen

Zie het kopje hierboven op pagina vijftien.

Delen van tips en ideeën

In de komende jaren willen we (met behulp van o.a. de technische verbetering van de community) bij de leden aanwakken dat er tips en ideeën worden gedeeld. De Bestuurdersvereniging deelt interessante initiatieven die zij langs ziet komen, maar het is het meest inspirerend als leden zelf ervaringen en ideeën delen.

Themabijeenkomsten

Zie het kopje hierboven op pagina elf.

Samenwerking met de Tweede Kamerfractie

In de samenwerking met de Tweede Kamerfractie staat wederkerigheid centraal. De Tweede Kamerfractie inspireert de Bestuurdersvereniging met actieplannen die ook regionaal en lokaal uitvoerbaar zijn (denk hierbij aan waardig ouder worden of het isolatiemanifest). Plannen die vanuit de Tweede Kamerfractie komen vertalen wij zoveel als mogelijk naar het regionale en lokale niveau. De Bestuurdersvereniging inspireert de Tweede Kamerfractie met bijeenkomsten en ideeën vanuit het land die nationale sturing nodig hebben.

Samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut

De Bestuurdersvereniging en het Wetenschappelijk Instituut werken beiden vanuit hun eigen expertise waarin ze elkaar kunnen inspireren. Het Wetenschappelijk Instituut inspireert ons met grondige wetenschappelijke verdieping op vernieuwende onderwerpen. De Bestuurdersvereniging inspireert het

Wetenschappelijk Instituut met concrete en actuele politieke vraagstukken uit de praktijk. We maken gebruik van elkaars kennis en kunde en er is wederzijdse behoefte aan inhoudelijke input.

Samenwerking met de partijnetwerken

Een heel aantal partijnetwerken, dit zijn groepen ChristenUnie-leden met specifieke kennis en kunde op een bepaald thema, zijn ondertussen opgestart. Deze partijnetwerken hebben expertise en kennis uit het veld, die wij als Bestuurdersvereniging graag willen benutten. Wederzijds is de wens van de partijnetwerken om bruikbare input te kunnen leveren voor het werk van de ChristenUnie-politici. Er zijn twee manieren waarop de samenwerking in 2024 zal worden versterkt:

- Ondersteuning van de partijnetwerken vanuit het Wetenschappelijk Instituut en de Bestuurdersvereniging in het opstellen van goed bruikbare stukken. Hierbij gaat het om het inbedden van een visie in het christelijk-sociaal denken en het uitwerken van een visie naar concrete politieke actiepunten.
- De leden van de Bestuurdersvereniging leveren vraagstukken vanuit de politieke praktijk aan de partijnetwerken, zodat zij met die concrete vraagstukken aan de slag kunnen. Een structuur voor deze samenwerking wordt in 2024 ontwikkeld en uitgerold.

Praktische dienstverlening

De Bestuurdersvereniging opereert als belangenvereniging van alle politici en bestuurders van de ChristenUnie. Doordat onze dienstverlening zich richt op een groot aantal bestuurders en fracties, kunnen wij praktische ondersteuning bieden op het gebied van reglementen, praktische ondersteuning en de rechtspositie van politiek ambtsdragers.

Wij ondersteunen onze bestuurders in 2024 door:

- Beleid en bestuur Bestuurdersvereniging
  - o Algemene ledenvergaderingen
  - o Bestuursvergaderingen
  - o Statuten en reglementen
- Facilitaire ondersteuning van fracties en leden
  - o Beantwoording praktische vragen
- Ledenadministratie
  - o Welkom voor nieuwe leden
  - o Behoud van ervaring en kennis via alumni
  - o Warm afscheid van leden
- Communicatie

Onze doelen voor 2024 zijn:

Algemene ledenvergaderingen

Twee keer per jaar organiseren we een algemene ledenvergadering. Hierin legt het bestuur van de Bestuurdersvereniging voorstellen neer, ter beoordeling door de leden. De leden kunnen in deze vergadering ook voorstellen doen over het reilen en zeilen van de vereniging. Dit kunnen zij ook doen via andere kanalen, bijvoorbeeld door contact op te nemen met hun provinciale bestuurslid of door te mailen naar bestuurdersvereniging@christenunie.nl.

Bestuursvergaderingen

Vijf keer per jaar komt het bestuur van de Bestuurdersvereniging bijeen om voorstellen over het reilen en zeilen van de vereniging te bespreken. Dit is ook het moment dat inbreng vanuit de lokale fracties bij elkaar wordt gebracht en via de voorzitter van het bestuur een weg kan vinden richting het Landelijk Bestuur of de Tweede Kamerfractie. Voor de bestuursvergaderingen worden één keer per jaar ook de directeur van het Wetenschappelijk Instituut, de voorzitter van de Tweede Kamerfractie, de voorzitter van de Eerste Kamerfractie, de voorzitter van het Landelijk Bestuur, en de coördinator van de partijnetwerken uitgenodigd om de verbinding te stimuleren.

Statuten en reglementen

De Statuten van de Bestuurdersvereniging zijn aan herziening toe. De directe aanleiding is landelijke wetgeving die van verenigingen een statutenwijziging vereist in het kader van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen. Daarnaast zijn er ook andere ontwikkelingen die we een plek willen geven in de statuten en/of reglementen van de Bestuurdersvereniging. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de positie van oud-bestuurders. Er is een werkgroep opgericht, met twee bestuursleden, twee leden en een adviseur van de Bestuurdersvereniging die aan de slag gaat met de update van de statuten. De statuten worden tijdens een ledenvergadering in 2024 vastgesteld.

Beantwoording praktische vragen

Geregeld komen er via intranet, de mail en telefonisch praktische vragen binnen over het reilen en zeilen van de fractie. In de beantwoording van deze vragen werkt de Bestuurdersvereniging nauw samen met de adviseurs van de lokale afdelingen en andere professionals op het partijbureau.

Welkom voor nieuwe leden

De welkomstpakketten om leden welkom te heten blijven we versturen in 2024. We verwachten in 2024 weinig wisseling in de leden, maar het blijft belangrijk om elk nieuwe lid hartelijk welkom te heten en te informeren over de Bestuurdersvereniging.

Behoud van ervaring en kennis via alumni

In 2023 is het besluit genomen om geen alumnivereniging op te richten. Er is vanuit de alumni weinig behoefte aan een specifieke plek waar ze elkaar kunnen ontmoeten. De oud-politici die betrokken willen blijven bij de Bestuurdersvereniging kunnen via het buitengewone lidmaatschap toegang behouden tot het intranet en de nieuwsbrieven. Het doel voor 2024 is om gebruik te blijven maken van de kennis en ervaring van oud-politici, onder andere door hen in te zetten als coach/sparringspartner voor startende politici.

Warm afscheid van leden

Leden die lid-af worden van de Bestuurdersvereniging willen we een warm afscheid geven. Leden worden momenteel verwelkomd met een welkomstpakket, maar ontvangen geen blijk van waardering bij hun afscheid. Daar willen we in 2024 verandering in brengen. In 2024 ontwikkelen we een aanpak om leden een warm afscheid te geven en hun hartelijk te bedanken voor de (vaak) jarenlange inzet voor de ChristenUnie.

Communicatie

Samen met het communicatieteam op het Partijbureau gaan we de communicatiekanalen van de Bestuurdersvereniging evalueren en plannen maken om de communicatie verder te verbeteren. Hierin kijken we zowel naar de verbetering van de software (bijvoorbeeld het intranet en de app), als ook naar de frequentie van communiceren en het bieden van maatwerk in de communicatie. Onderdeel hiervan is dat alle leden van de Bestuurdersvereniging hun MijnProfiel invullen, zodat we een goed overzicht hebben van wat elk lid doet en beter maatwerk kunnen bieden.

Bijlage 1: Jaarkalender bijeenkomsten

Bijeenkomstenkalender Bestuurdersvereniging 2024

JANUARI	
vrijdag 19	Heidag Bestuur
FEBRUARI	
MAART	
vrijdag 8	Grote Stedenoverleg (digitaal)
zaterdag 16	Partijcongres (Europa)
vrijdag 23	Bestuursvergadering (fysiek)
APRIL	
zaterdag 13	Bestuurdersdag
vrijdag 19	Waterschapsbijeenkomst (digitaal)
MEI	
vrijdag 24	VNG Commissieledenbijeenkomst (fysiek)
vrijdag 31	Bijeenkomst Ruimtelijke Solidariteit WI
JUNI	
woensdag 6	Verkiezingen Europees
vrijdag 14	Bestuursvergadering (digitaal)
vrijdag 21	Statenmiddag (digitaal)

SEPTEMBER	
vrijdag 20	Bestuursvergadering (fysiek)
OKTOBER	
vrijdag 4	Grote Stedenoverleg (fysiek)
NOVEMBER	
vrijdag 8	Waterschapsbijeenkomst (digitaal)
vrijdag 22	Bestuursvergadering (digitaal)
zaterdag 30	Partijcongres
DECEMBER	
vrijdag 6	Statenmiddag (digitaal)

Bijlage 2: Rooster van aftreden Bestuur

Bestuurslid (verkozen in...)	Vertegenwoordigt	Jaar van aftreden/herverkiezing				
		2023	2024	2025	2026	2027
Egbert Berenst (voorjaar 2018)	Fryslân			X (aftr)		
Harold Hofstra (najaar 2018)	Flevoland				X (aftr)	
Michel Klein (voorjaar 2021)	Noord-Holland			X (herv)		
Arina Havinga (voorjaar 2019)	Groningen	X (herv)				X (aftr)
Sanny Brunekreeft (najaar 2022)	Utrecht				X (herv)	
Wouter Bondt (voorjaar 2022)	Noord-Brabant				X (herv)	
Gilco Grandia (najaar 2020)	Gelderland		X (herv)			
Bert Tijhof (najaar 2023)	Voorzitter					X
Gerard Verkuil (najaar 2021)	Zeeland			X (herv)		
Gerard Mostert (najaar 2020)	Zuid-Holland		X (herv)			
Alwina van der Mark (najaar 2023)	Drenthe					X (herv)

Bijlage 3: Cursusaanbod Opleidingscentrum 2024

Opleiding	Periode	Doelgroep
Bestuurders en politici		
<i>Burgemeestersklas</i>	jan-apr	mensen met burgemeestersambitie
<i>Leiding geven aan de fractie</i>	jan	fractievoorzitters
<i>Intervisie</i>		raadsleden
<i>Traject rond politieke strategie</i>	Meerjarentraject, 2 bijeenkomsten per jaar	Politici lokaal en provinciaal
Fracties en besturen		
<i>Leiderschapsconferentie 1 x PS en 1 x WS</i> Gericht op goede samenwerking tussen koppels fractievoorzitters en afdelingsvoorzitters. Samen doelgericht aan de slag	PS jan WS mei-jun	fractievoorzitters en "hun" PU-voorzitters
<i>Maatwerktrainingen Visie & strategie, teamtrainingen, 8 x verwacht</i>	doorgaand	fracties evt met besturen
Partijnetwerken		
<i>Het hart van de ChristenUnie</i> Cursus van één avond over de basis van de ChristenUnie: stimulans voor netwerken om producten vanuit het christelijk-sociaal denken op te leveren	voorjaar	Kerngroepleden partijnetwerken en overige netwerkleden
<i>Masterclasses voor partijnetwerken</i> Inhoud: verdieping christelijk-sociaal gedachtegoed en afwegingskader m.b.t. het betreffende thema	i.o.m. kerngroepleden partijnetwerken	Leden partijnetwerken
Besturen		
<i>Basismodule bestuursleden 2 x</i>	apr-mei en okt-nov	nieuwe bestuursleden
<i>Online module secretaris</i>	doorgaand	secretarissen
<i>Online module penningmeester</i>	doorgaand	penningmeesters
<i>Nieuwe cursussen voor afdelingsbesturen i.v.m. nieuwe toekomstvisie afdelingsadviseurs, mogelijk een landelijke dag voor bestuursleden</i>	ntb	bestuursleden
<i>Cursus lokaal talentmanagement</i>	ntb	lokale talentmanagers
Overig		
<i>Masterclass christelijk-sociaal denken en doen (11 bijeenkomsten)</i> We krijgen potentials in beeld, helpen hen	nov 2023 - jun 2024	leden en politici met talent en ambitie

in hun oriëntatie op een rol binnen de partij en versterken hun christelijk-sociale denken en doen		
<i>Webmastertraining online en/of fysiek</i>	doorgaand	webmasters
<i>AVG-trainingen online</i>	doorgaand	iedereen die in zijn functie voor de ChristenUnie persoonsgegevens verwerkt
<i>Welkom bij de ChristenUnie 6 x</i> Cursus van één avond over gedachtegoed ChristenUnie met als doel deelnemers ambassadeurs te maken van de ChristenUnie	2 in feb-mrt 2 in mei 2 in okt-nov	(nieuwe) leden en geïnteresseerden